

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/86/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822200100
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7822200100.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobcov 1/ A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom v Hrhove č. XXX, 2/ C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom v Hrhove č. XXX, 3/ C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom v Hrhove č. XXX, zastúpení LEGAL IURIS – advokátska kancelária s.r.o., so sídlom v Rožňave, Tehelná 11 proti žalovaným 1/ D. E., nar. X.XX.XXXX, bytom v F. A. G., H., B. X, 2/ B. E., nar. XX.X.XXXX, bytom v F. A. G., H., B. X, zastúpení JUDr. Jánom Tóthom, advokátom so sídlom v Bratislave, Záhradnícka 151, v konaní o určenie neplatnosti odstúpenia od darovacej zmluvy, o odvolaní žalobcov 1/ až 3/ proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 22.11.2022 č.k. 6C/2/2022-149 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok, ktorým bola žaloba voči žalobcom v 1. a 2. rade zamietnutá a vo výroku o trovách konania, ktorým súd priznal žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v 1. a 2. rade v rozsahu 100 %.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba žalobcu v 3. rade zamietnutá a vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom v 3. rade a žalovanými v 1. a 2. rade a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zamietol žalobu žalobcov v 1. až 3. rade a priznal žalovaným v 1. a 2. rade náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcom v rozsahu 100 %.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobcovia domáhali vo vzťahu k žalovaným určenia, že odstúpenie žalovaných od darovacej zmluvy zo dňa 13.7.2020 v znení jej dodatku č. 1 zo dňa 23.7.2020, predmetom ktorej bol bezplatný prevod nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese A., v obci: Hrhov, v k. ú. I., zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, a to: pozemok registra „E“ parc. č. XXXX/X, o výmere 2424 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, pozemok registra „E“ parc. č. XXXX/XXX, o výmere 1203 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie. Pozemok reg. E - KN parc. č. XXXX/X (ods. 3.1.1. Zmluvy) je totožným s pozemkom reg. C-KN parc. č. XXX, v k. ú. I., ku ktorému nie je založený list vlastníctva. Pozemok reg. E - KN parc. č. XXXX/XXX (ods. 3.1.2. Zmluvy) je totožným s pozemkom reg. C-KN parc. č. XXX, v k. ú. I., ku ktorému nie je založený list vlastníctva v spoluvlastníckom podiele 2/4-in k celku ako J. v druhom rade na obdarovaného C. B., A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX I., je neplatné.

3. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobcovia žalobu opreli o tvrdenie že predmetom predmetnej darovacej zmluvy sa stali spoluvlastnícke podiely žalobcov 1/ a 2/ a žalovaných, ktorí tieto darovali žalobcovi v 3. rade. Žalovaní po uzavretí darovacej zmluvy odstúpili od predmetnej darovacej zmluvy v znení jej dodatku č. 1 z dôvodu, že darovacia zmluva je odporovateľným právnym úkonom a tiež,

že zmluvu uzatvorili v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok. Odstúpenie od darovacej zmluvy bolo doručené žalobcovi v 3. rade dňa 15.12.2021, rovnako ako aj ostatným žalobcom. Žalobcovia majú za to, že žalovaní neplatne odstúpili od predmetnej darovacej zmluvy, nakoľko táto neobsahovala žiadne ustanovenia o možnosti od nej odstúpiť a súčasne nie je daný ani zákonný dôvod pre možnosť žalovaných odstúpiť od tejto zmluvy.

4. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní, a to po oboznámení sa s obsahom darovacej zmluvy zo dňa 13.7.2020, výpisom z LV č. XXXX okresu A., obec Hrhov, k.ú. I. ustálil, že žalobca v 1. rade bol pred uzavretím darovacej zmluvy spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností v podiele 1/8, žalobca v 2. rade v podiele 1/4 a žalovaní v 1. a 2. rade v podiele 2/4. Z obsahu darovacej zmluvy vyplynulo, že žalobca v 1. rade ako darca daroval svoj spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/8 k dvom pozemkom E-KN s parc. č. XXXX/X o výmere 2424 m² a parc. č. XXXX/XXX o výmere 1203 m², oba druhu zastavaná plocha a nádvorie, zapísané na LV č. XXXX, k.ú. I. (ďalej len „Pozemky“) žalobcovi v 3. rade ako obdarovanému, žalovaný v 1. rade a žalovaná v 2. rade ako darcovia v 2. rade a zároveň ako manželia samostatne darovali svoj vlastný spoluvlastnícky podiel o veľkosti 2/4 k Pozemkom (tvoriaci súčasť ich BSM) žalobcovi v 3. rade ako obdarovanému a žalobca v 2. rade ako darca v 3. rade samostatne daroval svoj vlastný spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/4 k Pozemkom žalobcovi v 3. rade ako obdarovanému.

5. Po oboznámení sa s listinným dôkazom – Poukázanie na vady zakladajúce neplatnosť právneho úkonu a odstúpenie od darovacej zmluvy zo dňa 13.7.2020 v znení jej dodatku č. 1 zo dňa 23.7.2020, vyhotoveného dňa 18.11.2021 súd ustálil, že týmito žalovaní odstúpili od darovacej zmluvy v znení jej dodatku č. 1 vo vzťahu k žalobcovi v 3. rade.

6. Z takto vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplynulo, že jednou listinou – darovacou zmluvou zo dňa 13.7.2020 došlo k uzavretiu troch samostatných darovacích zmlúv. Prvá darovacia zmluva bola uzatvorená medzi žalobcom v 1. rade ako darcom a žalobcom v 3. rade ako obdarovaným a jej predmetom sa stal spoluvlastnícky podiel žalobcu v 1. rade o veľkosti 1/8 v jeho spoluvlastníctve. Druhá darovacia zmluva bola uzatvorená medzi žalovanými ako manželmi (darcami) a žalobcom v 3. rade (obdarovaným) a jej predmetom sa stal spoluvlastnícky podiel žalovaných o veľkosti 2/4 k pozemkom v ich spoluvlastníctve. Treťou darovacou zmluvou, uzatvorenou medzi žalobcom v 2. rade (darcom) a žalobcom v 3. rade (obdarovaným) sa stalo darovanie spoluvlastníckeho podielu žalobcu v 2. rade o veľkosti 1/4 k pozemkom v jeho spoluvlastníctve. Predmetom súdneho sporu sa nestala darovacia zmluva uzavretá medzi žalobcom v 1. rade a žalobcom v 3. rade a darovacia zmluva uzavretá medzi žalobcom v 2. rade a žalobcom v 3. rade, keďže odstúpenie od darovacej zmluvy sa týkalo len hmotnoprávneho vzťahu medzi žalovanými ako darcami a žalobcom v 3. rade ako obdarovaným. Medzi žalobcom v 1. rade a žalobcom v 2. rade a žalovanými neexistuje žiaden záväzkový vzťah, pričom žalovaní neučinili žiaden právny úkon vo vzťahu k žalobcom v 1. a 2. rade, preto uzavrel, že žalobcovia v 1. a 2. rade nie sú aktívne vecne legitimovaní na uplatňovanie nároku uplatneného žalobou. Preto z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcov v 1. a 2. rade žalobu voči nim zamietol.

7. V ďalšom súd prvej inštancie skúmal, či žalobca v 3. rade má naliehavý právny záujem na požadovanom určení o neplatnosť odstúpenia od darovacej zmluvy. Vychádzal z toho, že žalobca v 3. rade sa v danom prípade domáha určenia právnej skutočnosti (neplatnosti odstúpenia od darovacej zmluvy), preto aplikujúc ust. § 137 písm. d/ C.s.p. vychádzal z toho, že toto ustanovenie viaže prípustnosť použitia žaloby o určenie právnej skutočnosti na predpoklad, že takáto možnosť vyplýva z osobitného predpisu. Takýmto osobitným predpisom je podľa názoru súdu v danom prípade § 34 ods. 2 zák. č. 162/1995 Z.z., keďže súdne rozhodnutie o neplatnosti právneho úkonu týkajúce sa nehnuteľnosti je zapísateľné do katastra nehnuteľností, čo znamená, že daná úprava aj po zmene koncepcie určovacích žalôb v zmysle C.s.p. akceptuje existenciu súdneho rozhodnutia o neplatnosti právneho úkonu vo vzťahu k nehnuteľnostiam (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 9Cdo/7/2021, 4Cdo/17/2019).

8. Aplikujúc ust. § 131, § 132 ods. 1 až 3, § 149, § 150 ods. 1, 2, § 153 ods. 1 až 3 a § 154 C.s.p. sa zaoberal otázkou, či žalobca 3/ spolu so žalobou označil dôkazy preukazujúce pravdivosť skutkových tvrdení a dospel k záveru, že nepredložil súdu Dodatok č. 1 zo dňa 23.7.2020, čím znemožnil súdu oboznámiť sa s obsahom tvrdeného hmotnoprávneho vzťahu. Spomínaný dodatok nielenže nebol k žalobe pripojený, ale v žalobe absentuje uvedenie akýchkoľvek skutočností, týkajúcich sa zmeny obsahu posudzovanej darovacej zmluvy zo dňa 13.7.2020 v súvislosti s týmto dodatkom. Preto vyvodil, že darovacia zmluva, ktorá bola žalobcami predložená, preukazuje neexistujúci zmluvný vzťah platný

v čase od jej uzavretia dňa 13.7.2020 do dňa uzavretia Dodatku č. 1 dňa 22.7.2020. Zmluvný vzťah v čase odstúpenia žalovaných od darovacej zmluvy tak nezodpovedá zneniu Darovacej zmluvy zo dňa 13.7.2020, ktorú žalobcovia predložili súdu spolu so žalobou. Žalobcovia pritom na Dodatok č. 1 uzavretý dňa 23.7.2020 v žalobe opakovane poukazujú. Pokiaľ žalovaní navrhli súdu, aby podľa § 189 C.s.p. uložil žalobcom povinnosť predložiť Dodatok č. 1 zo dňa 23.7.2020 k darovacej zmluve, túto povinnosť žalobcom neuložil, nakoľko splnenie dôkaznej povinnosti nie je možné od strán sporu vynucovať.

9. Pokiaľ žalobcovia cestou svojho právneho zástupcu na pojednávaní navrhli súdu odročiť pojednávanie a vyžiadať Dodatok č. 1 k darovacej zmluve od Správy katastra, keďže žalobcovia z neznámych príčin týmto Dodatkom č. 1 nedisponujú, súd prvej inštancie bol toho názoru, že žalobcovia boli povinní predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení už pri podaní žaloby, čo v danom prípade neučinili. Neučinili tak ani napriek obrane žalovaných vo vyjadrení k žalobe, ktoré bolo žalobcom doručené dňa 13.4.2022, a na ktoré žalobcovia žiadnym spôsobom nereagovali. Využívajúc zásadu sudcovskej koncentrácie konania, ktorej účelom je zabrániť tomu, aby strany zdržiavali spor neskoro vykonanými procesnými úkonmi, nevykonali žalobcami navrhnutý dôkaz – vyžiadanie Dodatku č. 1 od Správy katastra. V tej súvislosti uviedol, že nie je želateľné, aby strana sporu predkladala skutkové tvrdenia alebo dôkazné návrhy až na pojednávaní, čo by mohlo znamenať zmarenie účelu už nariadeného pojednávaní a požiadavku vytýčenia ďalšieho pojednávaní. Preto omeškanie procesného úkonu žalobcov neospravedlnil a nevykonali nimi navrhnutý dôkaz, ktorým žalobcovia ako účastníci zmluvného vzťahu mali disponovať. Preto konštatoval, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno tvrdenia a ani dôkazné bremeno preukázania tvrdených skutočností, zakladajúcich ich právo, keď znemožnili súdu oboznámiť sa s obsahom tvrdeného hmotnoprávneho vzťahu. Žalobu žalobcu v 3. rade z tohto dôvodu v celom rozsahu zamietol.

10. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešným žalovaným priznal plnú náhradu trov konania voči neúspešným žalobcom.

11. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podali odvolanie žalobcovia a odvolaciemu súdu navrhli, aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnili náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Poukazujúc na § 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p. vytkli súdu prvej inštancie, že nevypočul všetkých žalobcov, čo je v rozpore so zásadou rovnosti a základného práva strany sporu na spravodlivý súdny proces. Vytkli súdu, že odôvodnenie rozhodnutia je arbitrárne, nakoľko sa nezaoberal hmotnoprávnou rovinnou argumentácie žalobcov, ktorí nedisponujú predmetným Dodatkom č. 1 k darovacej zmluve a nezadovážil si jej znenie z Okresného úradu Rožňava, odbor katastrálny. Tento dodatok pritom upravoval len chyby v písaní a počítaní darovacej zmluvy. Súd prvej inštancie tak nedostatočne objasnil skutkový stav veci. Odôvodnenie rozhodnutia je nesprávne a nezrozumiteľné, keďže nedáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom konania.

12. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu navrhli potvrdiť rozsudok ako vecne správny a uplatnili náhradu trov odvolacieho konania. V súvislosti s odvolacou argumentáciou uviedli, že žalobcovia cestou svojho právneho zástupcu, ktorý bol prítomný na pojednávaní nenavrhli vypočuť žalobcov 1/ a 2/. Výsluch žalobcov nebol pre zistenie skutkového stavu nevyhnutný. Žalobcovia prvýkrát na pojednávaní uviedli, že Dodatok č. 1 k darovacej zmluve nemajú. Túto argumentáciu prvýkrát predniesli až na pojednávaní dňa 22.11.2022, hoci o tom dlhodobo vedeli. Súd postupoval správne uplatňujúc sudcovskú koncentráciu konania. Žalobcovia boli v konaní nečinní, pričom ich procesná pasivita nemôže byť vadou rozhodnutia, ani vadou procesného postupu súdu. Nedostatky v procesnom postupe advokáta zastupujúceho žalobcov nemožno prenášať na súd. Žalobcovia svoje tvrdenia o tom, že Dodatok č. 1 upravoval len chyby v písaní a počítaní nepreukázali.

13. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalobcov bez nariadenia pojednávaní v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v rozsahu danom v ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadisk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov 1/ a 2/ je nedôvodné a odvolanie žalobcu v 3. rade dôvodné je.

14. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 3.4.2024 o 9,35 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 210/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 26.3.2024 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

15. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcovia 1/ a 2/ nie sú aktívne vecne legitimovanými subjektami, preto správne žalobu voči nim zamietol.

16. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu – žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu aj v prípade, že ju žiadna zo strán sporu nenamieta. To, či žalobca bude v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Záver o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie vedie k zamietnutiu žaloby.

17. Vychádzajúc z toho, že súd môže žalobe vyhovieť len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnych povinností vyplývajúcich z daného právneho vzťahu, správne súd prvej inštancie poukázal na to, že predmetom konania je vyslovenie neplatnosti odstúpenia od darovacej zmluvy zo dňa 13.7.2020 v znení jej Dodatku č. 1 zo dňa 23.7.2020, predmetom ktorej sa stal bezodplatný prevod (darovanie), ktorým žalovaní 1/ a 2/ ako darcovia bezodplatne previedli v celom rozsahu svoje spoluvlastnícke podiely o veľkosti 2/4 k celku k pozemkom vymedzeným v ods. 3.1.1 a 3.1.2 zmluvy na obdarovaného – žalobcu v 3. rade. Žalovaní jednostranným právnym úkonom – odstúpením od tejto zmluvy, vychádzajúc z obsahu odstúpenia od zmluvy zo dňa 18.11.2021 realizovali oprávnenie odstúpiť od zmluvy vo vzťahu k obdarovanému – žalobcovi v 3. rade ako darcovia z dôvodu, že zmluva bola uzavretá v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Toto odstúpenie od zmluvy sa netýka právneho vzťahu z darovania uzavretého medzi darcom – žalobcom v 1. rade a žalobcom v 3. rade ako obdarovaným a darcom – žalobcom v 2. rade a žalobcom v 3. rade ako obdarovaným.

18. V danom prípade došlo k uzavretiu troch právnych úkonov – troch darovacích zmlúv, ktoré sú obsiahnuté v jednej listine, ide ale o samostatné právne úkony – tri darovacie zmluvy, pričom predmetom konania sa nestali právne úkony, uzavreté medzi žalobcom v 1. rade a žalobcom v 3. rade a žalobcom v 2. rade a žalobcom v 3. rade, preto správne uzavrel súd prvej inštancie, že žalobcovia v 1. a 2. rade nie sú aktívne vecne legitimovaní. Týchto žalobcov sa totiž hmotnoprávny úkon, odstúpenie od darovacej zmluvy uzavretej medzi žalovanými ako darcami a žalobcom v 3. rade ako obdarovaným netýka, preto správne rozhodol súd prvej inštancie, pokiaľ žalobu žalobcov v 1. a 2. rade zamietol a preto odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba voči žalobcom v 1. a 2. rade zamietnutá z dôvodu nedostatku ich aktívnej vecnej legitímácie, vrátane výroku o trovách konania ako vecne správny.

19. Pokiaľ ide o výrok rozsudku, ktorým súd zamietol žalobu žalobcu v 3. rade, odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie sa dopustil procesného pochybenia, keď znemožnil žalobcovi v 3. rade navrhovať dôkazy, čím porušil zásadu kontradiktórnosti konania, rovností zbraní a zákaza ľubovôle, keď bez uvedenia relevantného dôvodu nevykonal žalobcom v 3. rade navrhnutý dôkaz, potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností.

20. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že žalobu žalobcu v 3. rade zamietol, aplikujúc zásadu sudcovskej koncentrácie konania z dôvodu, že žalobca v 3. rade neunesol bremeno tvrdenia a ani dôkazné bremeno, keď nepreukázal obsah hmotnoprávneho vzťahu medzi žalobcom v 3. rade a žalovanými, založeného darovacou zmluvou zo dňa 13.7.2020 v znení jej dodatku č. 1 zo dňa 23.7.2020. Žalobca v 3. rade spolu so žalobou síce predložil súdu kópiu darovacej zmluvy zo dňa 13.7.2020, nepredložil však dodatok č. 1 zo dňa 23.7.2020, na ktorý v žalobe poukázal. Pokiaľ na pojednávaní dňa 22.11.2022 navrhol súdu vykonať dôkaz – vyžiadať zo Správy katastra tento dodatok č. 1 z dôvodu, že ním z objektívnych dôvodov nedisponuje, neurobil tak včas, v rámci koncentrácie konania, preto súd tento ním navrhnutý dôkaz nevykonal.

21. Takýto procesný postup súdu prvej inštancie odvolací súd nepovažuje za správny.

22. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd zistil, že žalobcovia v žalobe v súvislosti s popisovaním skutkového stavu tvrdili, že medzi žalobcami a žalovanými došlo k založeniu hmotnoprávneho vzťahu uzavretím darovacej zmluvy zo dňa 13.7.2020, z ktorej vyplýva obsah práv

a povinností zmluvných strán. Spolu so žalobou predložili súdu kópiu darovacej zmluvy. Dodatok č. 1 zo dňa 23.7.2020 nepredložili a neuviedli, z akého dôvodu tak neučinili. V žalobe žalobcovia uviedli skutkové tvrdenia, na ktorých žalobu zakladajú a tiež uviedli, že nesúhlasia s dôvodmi uvedenými žalovanými v odstúpení od darovacej zmluvy v znení jej dodatku č. 1, ktoré im bolo doručené dňa 15.12.2021.

23. Žalovaní vo vyjadrení k žalobe okrem iného poukázali na to, že žalobcovia spolu so žalobou nepredložili Dodatok č. 1 zo dňa 23.7.2020, na ktorý v žalobe poukazujú a v tej súvislosti navrhli súdu, aby v zmysle § 189 C.s.p. uložil žalobcom povinnosť predložiť tento listinný dôkaz.

24. Žalobcovia potom, ako im bolo súdom doručené vyjadrenie k žalobe a po poučení v zmysle § 167 ods. 3 C.s.p. sa v lehote stanovenej súdom nevyjadрили.

25. Na prvom pojednávaní vo veci dňa 22.11.2022 žalobcovia cestou svojho právneho zástupcu navrhli súdu, aby vyžiadal od príslušnej správy katastra listinný dôkaz – dodatok č. 1 k darovacej zmluve, nakoľko žalobcovia ním z neznámych príčin nedisponujú. Urobili tak predtým, ako súd vyhlásil dokazovanie za skončené.

26. Po oboznámení sa s obsahom spisu je odvolací súd toho názoru, že žalobca v 3. rade splnil svoju procesnú povinnosť v žalobe tvrdiť právne skutočnosti, z ktorých odvíja svoj nárok uplatnený v tomto konaní a teda, že medzi žalobcom v 3. rade a žalovanými došlo k založeniu hmotnoprávneho vzťahu, ktorého obsah práv a povinností vyplýva z obsahu Darovacej zmluvy zo dňa 13.7.2020 a tiež, že spochybňuje dôvody uvedené žalovanými v odstúpení od tejto darovacej zmluvy v znení jej dodatku tvrdiac, že k dohode o odstúpení od tejto zmluvy medzi zmluvnými stranami nedošlo a tiež, že žalovaní nenaplnili dôvody pre odstúpenie od tejto zmluvy vyplývajúce zo zákona. Na preukázanie týchto svojich tvrdení predložili Darovaciu zmluvu zo dňa 13.7.2020 tvrdiac, že táto zachytáva obsah práv a povinností vyplývajúcich z hmotnoprávneho vzťahu medzi stranami sporu. Aj keď na Dodatok č. 1 zo dňa 23.7.2020 v žalobe poukázal, tento ako listinný dôkaz nepredložil. Až v priebehu konania uviedli, že týmto listinným dôkazom z objektívnych príčin nedisponujú.

27. Žalovaní vo vyjadrení k žalobe v rámci prostriedkov procesnej obrany poukázali na tú skutočnosť, že žalobcovia nepredložili spolu so žalobou listinný dôkaz – Dodatok č. 1 zo dňa 23.7.2020, aj keď na tento listinný dôkaz v žalobe poukázali, avšak žalovaní v tej súvislosti neuviedli žiadne podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia, teda neuviedli vlastné tvrdenia o žalobcami uvádzaných skutkových okolnostiach, ktoré by tvrdenia žalobcov vyvracali. Pre kvalitu popretia skutkových tvrdení pritom platia rovnaké požiadavky ako pre predkladanie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 1 O.s.p.). Bez predloženia iných skutkových tvrdení o skutkových okolnostiach nemožno považovať procesnú obranu žalovaných podľa názoru odvolacieho súdu za dostatočnú.

28. Za takejto situácie, keď žalovaní v rámci procesnej obrany neuviedli žiadne skutkové tvrdenia, z ktorých by vyplynulo spochybnenie skutkového stavu tvrdeného žalobcami, nemožno považovať postup súdu prvej inštancie, ktorý odvolávajúci sa na zásadu sudcovskej koncentrácie konania, nevykonal žalobcami navrhnutý dôkaz – vyžiadanie Dodatku č. 1 zo dňa 23.7.2020 od príslušnej správy katastra, najmä za situácie, keď týmto listinným dôkazom nedisponujú.

29. Súdu prvej inštancie je potrebné vytknúť, že žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo nevykonal žalobcom v 3. rade navrhnutý dôkaz – vyžiadanie listiny, ktorou žalobca v 3. rade nedisponuje, pričom ide o dôkaz významný z hľadiska ustálenia daného hmotnoprávneho vzťahu. Súd prvej inštancie tak procesne pochybil, pokiaľ zamietol návrh žalobcu v 3. rade na vykonanie dôkazu, ktorý je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia a ktorého vykonanie je prípustné. Takýmto postupom sťažil dôkaznú pozíciu žalobcu v 3. rade, čo sa premietlo v zamietnutí žaloby pre neunesenie dôkazného bremena. Podľa vyjadrení žalobcu v 3. rade nedisponuje týmto dôkazom a nie je v jeho v objektívnych možnostiach takýto dôkaz predložiť.

30. Z týchto dôvodov odvolací súd zrušil rozsudok vo vzťahu medzi žalobcom v 3. rade a žalovanými v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p. a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

31. Úlohou súdu prvej inštancie bude po vykonaní dôkazu navrhnutého žalobcom v 3. rade – vyžiadaní Dodatku č. 1 zo dňa 23.7.2020 od príslušnej správy katastra, prípadne od žalovaných a po doplnení dokazovania v potrebnom rozsahu vo veci rozhodnúť.

32. Súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

33. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).